

Szanowni Czytelnicy,

Trzeci numer kwartalnika „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie / Cracow Review of Economics and Management” zawiera siedem artykułów, których problematyka dotyczy aktualnych zagadnień z zakresu dyscyplin nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów. Analizując poszczególne kwestie, autorzy zarówno naświetlają je od strony teoretycznej, jak i przedstawiają wyniki badań empirycznych. W pierwszym artykule Dwijendra Nath Dwivedi i Abhishek Anand analizują zagadnienie heterogeniczności eksportu i importu w krajach Unii Europejskiej w warunkach pandemii COVID-19. Autorzy podjęli próbę pokazania tendencji w tym obszarze w dwóch okresach, tj. przed pandemią oraz w jej trakcie. Na podstawie badań empirycznych, w których zastosowano technikę grupowania szeregów czasowych, stwierdzono zróżnicowanie wskaźników wzrostu importu i eksportu w zidentyfikowanych klastrach obejmujących kraje UE. Wyniki badań stanowią przyczynek do poszerzenia wiedzy na temat kształtowania się handlu w krajach Unii Europejskiej.

W drugim artykule Marzena Stor i Łukasz Haromszeki prezentują wyniki badań na temat powiązań występujących między zarządzaniem talentami a wynikami finansowymi przedsiębiorstw międzynarodowych z siedzibą w Polsce i z przeważającym udziałem polskiego kapitału. Badania wykazały, że zarządzanie talentami przyczynia się do poprawy wyników badanych przedsiębiorstw. Autorzy potwierdzają, że kapitał ludzki może być traktowany jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstw, zaś rozwijanie umiejętności, wiedzy czy kompetencji pracowników w ramach zarządzania talentami może poprawić wyniki finansowe zarówno centrali przedsiębiorstw międzynarodowych, jak i ich jednostek zagranicznych. Artykuł wzbogaca wiedzę na temat zarządzania talentami w przedsiębiorstwach międzynarodowych.

W trzecim artykule, autorstwa Anny Wziątek-Staśko i Izabeli Michalik, przedstawiono wyniki badań na temat zaangażowania organizacyjnego w instytucjach edukacyjnych. Na podstawie studiów literatury przedmiotu oraz własnych badań empirycznych autorki podjęły próbę określenia poziomu zaangażowania w tych organizacjach, stwierdzając, że badani respondenci wykazywali jego wysoki poziom zarówno w znaczeniu ogólnym, jak i w zakresie jego trzech komponentów, a mianowicie: zaangażowania afektywnego, zaangażowania trwania i zaangażowania

normatywnego. Zdaniem autorek wysokie zaangażowanie nauczycieli wynika przede wszystkim z ich odpowiedzialności i etosu pracy. Rozważania zawarte w tym artykule wpisują się w nurt badań na temat zaangażowania organizacyjnego różnych grup zawodowych.

Zagadnienie uczciwości jako wartości w przestrzeni organizacyjnej jest przedmiotem artykułu Marii Czajkowskiej-Białkowskiej. Autorka przedstawiła wyniki światowych badań na temat uczciwości w biznesie, a na ich tle własne badania empiryczne. W ramach tych badań respondenci oceniali różne zachowania nieuczciwe dwóch grup, a mianowicie pracowników i kierowników. Wyniki badań wykazują, że respondenci dostrzegają różnice, jeśli chodzi o kwestie uczciwości w zachowaniach organizacyjnych wymienionych grup. W ich opinii częściej występują nieuczciwe zachowania w grupie kierowników niż w grupie pracowników. Uzyskane wyniki zachęcają do przeprowadzania dalszych badań, które pozwoliłyby poznać przyczyny konkretnych nieuczciwych zachowań i sformułować wnioski w tym zakresie. Artykuł stanowi przyczynek do poszerzenia wiedzy na temat uczciwości w zachowaniach organizacyjnych.

W kolejnym artykule Olena Shelest-Szumilas podejmuje problem dostosowania kompetencyjnego cudzoziemców zatrudnianych przez polskie przedsiębiorstwa. Na podstawie literatury przedmiotu oraz analizy danych statystycznych w części teoretycznej artykułu omówiona została problematyka pracy cudzoziemców w Polsce. W części empirycznej autorka przedstawiła opinie pracodawców z aglomeracji poznańskiej na temat kompetencji zawodowych zagranicznych pracowników. W konkluzji stwierdzono, że badani pracodawcy nie dostrzegają problemu niedopasowania kompetencyjnego zatrudnianych cudzoziemców. Artykuł stanowi przyczynek do dyskusji na temat znaczenia migrantów zarobkowych na polskim rynku pracy.

Artykuł Moniki Łady i Małgorzaty Mierzejewskiej został poświęcony robotyzacji procesów podatkowych w przedsiębiorstwie. W opracowaniu wykorzystano analizę literatury przedmiotu, raporty firm konsultingowych oraz przykłady ilustrujące zastosowanie robotów wirtualnych w procesach podatkowych realizowanych w przedsiębiorstwach. Autorki podkreślają, że automatyzacja procesów podatkowych jest odpowiedzią na wyzwania pojawiające się w tym obszarze, m.in. dokładność ustalania podstawy i wymiaru obciążeń podatkowych, pracochłonność pozyskania i raportowania informacji podatkowej, powtarzalność procesów ewidencyjno-sprawozdawczych oraz ryzyko wynikające z błędów lub braku zgodności dokumentacji. Artykuł stanowi wkład w rozwój wiedzy na temat robotyzacji procesów podatkowych w przedsiębiorstwach.

Artykuł Aleksandry Ostrowskiej na temat wpływu pandemii COVID-19 na rentowność sektora bankowego w Polsce zamyka ten numer „Zeszytów Naukowych”. W badaniach wykorzystano analizę literatury przedmiotu oraz danych statystycz-

nych, na podstawie której stwierdzono, że w okresie pandemii COVID-19 nastąpiło pogorszenie rentowności sektora bankowego. Wśród czynników, które w tym czasie wywarły ujemny wpływ na wspomnianą rentowność, największe znaczenie miało zwiększenie rezerw i odpisów z tytułu ryzyka prawnego walutowych kredytów mieszkaniowych. Artykuł stanowi przyczynek do badań na temat skutków pandemii w sektorze bankowym w Polsce.

Przedstawione artykuły dotyczą aktualnych i zasługujących na dalsze badania zagadnień. Obejmują one zarówno rozważania teoretyczne odnoszące się do ugruntowanej wiedzy i wyników wcześniejszych badań, jak i wyniki badań własnych autorów. Zachęcając do zapoznania się z nimi, pragnę wyrazić nadzieję, że spotkają się one z zainteresowaniem Czytelników, skłonią do krytycznej refleksji oraz staną się inspiracją do dalszych badań.

Prof. dr hab. Aleksy Poczowski
Redaktor naczelny